

Nordisk Forbund for Kirkegårdskultur.

af kirkegårdsinspektør Hans Larsen, Ringe.

I marts måned 1979 afholdtes i Nykøbing i Sverige et møde mellem repræsentanter for kirkegårdsledernes foreninger i Finland, Sverige og Danmark samt styrelsesmedlemmer fra den norske forening »Landslaget for Kirkegårdskultur«.

Mødet var kommet i stand på initiativ af Foreningen Sveriges Kyrkogårdschefers formand Herman Wårnhjelm, og formålet var at drøfte muligheden for at danne et nordisk forbund for kirkegårdskultur.

En lang dags drøftelser af problemer på kirkegårdsområdet mundede ud i en beslutning om, at drøfte problemerne videre i de forskellige landes foreningers styrelser for derefter at mødes igen, med resultaterne af disse drøftelser, ved den norske forenings årsmøde i Frederiksstad, og der, inden denne forenings årsmøde, forsøge at udarbejde love og vedtægter til forelæggelse på årsmøde i de fire landes foreninger: Altså, første station, Landslaget for Kirkegårdskulturs årsmøde, udkast til love var forinden rundsendt til »komiteen« og drøftet med bestyrelserne, men der viste sig snart meningsforskelle, især mellem svenskerne og nordmændene. Svenskernes tanke havde lige fra starten været, at foreningen primært skulle arbejde for kirkegårdsledernes interesser, hvorimod nordmændenes interesse, naturligvis, da denne forening har en mere blandet medlemsskare end de øvrige landes, mere sætter på kirkegårds-kulturen og ønskede en bredere kreds af foreninger tilsluttet forbundet. Resultatet blev et både - og, man fremlagde, og har nu fået vedtaget i alle fire landes kompetente forsamlinger, et sæt love, der primært sætter på:

1. At forene alle grupper og interesser, der er knyttet til kirkegårde og deres drift.
2. At højne kirkegårds-kulturen i Norden, og tage spørgsmål op til drøftelse, som moderorganisationerne ønsker løst på nordisk plan, tage initiativer overfor myndigheder, afholde fælles møder og eventuelt ad åre afholde en eller flere nordiske kongresser.

I alle fire nordiske lande, Sverige, Norge, Finland og Danmark findes der organisationer og selv om de er lidt forskellige i opbygningen er deres fælles mål det samme, at højne standen, altså kirkegårdsledernes status og at højne kirkegårds-kulturen i de forskellige lande. Der er også ønsket om at få kontakt med en organisation i Island, således at hele Norden er med.

Også udgivelsen af et nordisk tidskrift har været drøftet, men det vil nok, på nuværende tidspunkt, være vanskeligt at skaffe økonomisk basis for et sådant, derimod foreligger måske en mulighed for, ved samarbejde med et allerede eksisterende tidskrift, at få mere kirkegårdsstof ind her.

Kirkegårdene er en kulturarv, og det er vigtigt, at gode kræfter står sammen om at værne denne del af de nedarvede skatte, mange kirkegårde er allerede hårdhændet reguleret uden hensyn til traditioner og særlige stedlige forhold, alt for mange landsbyer og mindre byer har kopieret de »store« bykirkegårde uden tanke for, at disse fungerer i et helt andet samfundsmønster, end det, der er i et mindre samfund, hvor kirkegården er et klart kirkeligt anliggende og kirkebygningen det væsentligste element i kirkegårdens anlæg, det helt dominerende »monument«, der med sit vidnesbyrd om opstandelsen, rejser sig mellem gravene.

Det er vigtigt, at så mange som mulig af dem, der styrer indenfor kirkegårdenes område, kender deres ansvar, derfor er det også vigtigt, at vi slutter os sammen, med det fælles mål, på god og sømmelig vis at levere kulturarven videre til kommende slægter, lad os arbejde for dette, også på nordisk plan.